

ТӨВ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

ТӨСВИЙН ШУУД ЗАХИРАГЧ

АУДИТЫН КОД: ТӨА-2024/301/НА-СТА-ТШЗ

ТӨВ АЙМГИЙН БАЯНХАНГАЙ СУМЫН ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН
СУРГУУЛИЙН 2023 ОНЫ САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛД
ХИЙСЭН АУДИТЫН ХУРААНГУЙ ТАЙЛАН

Зуунмод 2024 он

Аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор Ц.Хишигжаргал
Утас: 70272582 Цахим хаяг: khishigjargalts@audit.gov.mn
Аудитын менежер: О.Амаржаргал
Утас: 70273463. Цахим хаяг: amarjargal@audit.gov.mn
Аудитыг гэрээгээр гүйцэтгэсэн: "Голден пэйж Аудит" ХХК
Гүйцэтгэх захирал: С.Оюунгэрэл
Утас: 99170900 Цахим хаяг: info@goldenpageaudit.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг
дараах хаягаар авна уу. Цахим хаяг: www.audit.mn

**ТӨВ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

41100, Төв аймаг, Зуунмод сум
Утас: 70272582, Цахим шуудан: tuv@audit.gov.mn
Цахын ханг: www.audit.mn

2024-02-25 № 01/95

тантай _____-ны № _____-т

**ТӨВ АЙМГИЙН БАЯНХАНГАЙ
СУМЫН ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН
СУРГУУЛИЙН ЗАХИРАЛ
Б.ДУЛАМЖАВ ТАНАА**

Хязгаарлалттай дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Төв аймгийн Баянхангай сумын ерөнхий боловсролын сургуулийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Баянхангай сумын ерөнхий боловсролын сургуулийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайлангаар анхан шатны баримтаар нотлогдохгүй 41,134.3 мянган төгрөгийн гүйлгээг баримтжуулаагүй, баталгаажуулаагүй, бараа ажил үйлчилгээ худалдан авахдаа үнийн харьцуулалт хийгдээгүй, 30,412.5 мянган төгрөгийн халаалтын төлбөр төлж өр үүсгэсэн, өмнөх аудитын зөвлөмжийг хэрэгжүүлээгүй, тодруулга тайлан бэлтгээгүй байна. Энэ нь нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.7-д; 5 дугаар зүйлийн 5.1.4-д; 20 дугаар зүйлийн 20.2.3-д; 20.2.5-д; Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа ажил үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д; 50 дугаар зүйлийн 50.1-д; 50.1.1-д; 50.1.2-т заасантай нийцээгүй, УСНББОУС1-д Эрх ба үүрэг, Толилуулга, Тохиолдсон байх, Иж бүрэн байх, Нийцсэн бөгөөд зохистой байх гэсэн батламж мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Монгол Улсын Засгийн газрын 2022 оны 91 дүгээр тогтоолоор хувьсах зардлын дундаж нормативаар төсөв хуваарилах, санхүүжүүлэх болсноор жилийн

019020142

эцэст зарцуулагдаагүй мөнгөн хөрөнгийг дараагийн жилд зарцуулахаар заасантай холбоотой мөнгөн хөрөнгийн данс 68,240.4 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй байна.

Байгууллагын удирдлага нь санхүүгийн тайлангаа бэлтгэхдээ нягтлан бодох бүртгэлийн тасралтгүй байх зарчмыг ашигласан байна.

Аудитын гол асуудал

Аудитыг гүйцэтгэхэд аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалт хийх шаардлагагүй болон хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй нөхцөл үүсээгүй тул бидний олж авсан нотолгоо нь аудитын дүгнэлтийн суурь болоход хүрэлцээтэй, зохистой гэж үзлээ.

Бусад асуудлын хэсэг

Төв аймгийн Боловсрол шинжлэх ухааны газрын даргаар батлуулсан гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 12 зорилтын хүрээнд 34 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж, 83,3 хувийн гүйцэтгэлтэй байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБӨУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.ХИШИГЖАРГАЛ

АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>85,502,312.12</u>	<u>134,241,860.62</u>
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	25,139,724.93	68,240,448.43
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	25,139,724.93	68,240,448.43
3121	Төгрөг	25,139,724.93	68,240,448.43
31211	Төрийн сангийн харилцах	25,139,724.93	68,240,448.43
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	60,362,587.19	66,001,412.19
351	Түүхий эд материал	94,490.00	94,490.00
35130	Эм боох материал	94,490.00	94,490.00
354	Хангамжийн материал	60,268,097.19	65,906,922.19
35410	Бичиг хэргийн материал	634,900.00	745,400.00
35420	Аж ахуйн материал	52,714,245.98	54,521,755.98
35460	Хүнсний материал	2,134,890.00	4,857,290.00
35470	Бусад хангамжийн материал	4,784,061.20	5,782,476.20
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>1,579,672,566.72</u>	<u>1,581,384,069.29</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	1,579,672,566.72	1,581,384,069.29
392	Биет хөрөнгө	1,570,502,366.72	1,572,213,869.29
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,650,526,417.00	1,650,526,417.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-206,391,568.77	-272,537,924.97
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	171,219,238.90	197,710,399.90
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-115,434,555.64	-124,234,165.14
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	112,261,117.09	110,694,057.09
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-57,000,070.57	-64,224,853.22
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	11,133,665.00	71,133,665.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-4,117,123.29	-5,158,973.37
39217	Ном	8,305,247.00	8,305,247.00
393	Биет бус хөрөнгө	9,170,200.00	9,170,200.00
39301	Програм хангамж	844,200.00	844,200.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	8,326,000.00	8,326,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>1,665,174,878.84</u>	<u>1,715,625,929.91</u>
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	<u>3,701,641.00</u>	<u>30,142,530.00</u>
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	3,701,641.00	30,142,530.00
413	Өглөг	3,701,641.00	30,142,530.00
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	2,028,241.00	30,142,530.00
4136	Бусад өглөг	1,673,400.00	00.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	1,673,400.00	00.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>1,661,473,237.84</u>	<u>1,685,483,399.91</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	1,661,473,237.84	1,685,483,399.91
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан		
		323,416,392.00	323,416,392.00
51101	Өмч: - төрийн	323,416,392.00	323,416,392.00
512	Хуримтлагдсан үр дүн	925,389,981.50	949,457,694.07
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	-736,083,256.34	925,447,532.00
51220	Тайлант үеийн үр дүн	1,661,473,237.84	24,010,162.07

51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	412,666,864.34	412,609,313.84
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>1,665,174,878.84</u>	<u>1,715,625,929.91</u>

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	987,414,538.07	1,145,466,963.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	64,170,876.07	79,052,963.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	64,170,876.07	79,052,963.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	64,170,876.07	79,052,963.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,696,500.00	1,615,900.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	00.00	150,648.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	62,474,376.07	77,286,415.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	923,243,662.00	1,066,414,000.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	669,509,800.00	841,103,800.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	669,509,800.00	841,103,800.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	31,058,300.00	00.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	31,058,300.00	00.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	222,675,562.00	225,310,200.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	222,675,562.00	225,310,200.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	967,930,731.10	1,121,456,800.93
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	967,930,731.10	1,121,456,800.93
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	912,783,611.26	1,090,468,541.74
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	515,818,043.91	601,291,471.28
210101	Үндсэн цалин	345,926,025.25	411,935,188.72
210102	Нэмэгдэл	144,001,411.01	160,659,769.96
210104	Урамшуулал	25,890,607.65	28,696,512.60
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	64,032,322.32	75,945,674.42
210201	Тэтгэврийн даатгал	44,000,079.69	52,668,145.77
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,154,738.96	6,145,737.20
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,117,071.03	4,854,989.70
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	978,221.16	1,116,072.88
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	9,782,211.48	11,160,728.87
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	188,318,566.00	253,154,674.81
210301	Гэрэл, цахилгаан	8,830,866.00	11,949,594.81
210302	Түлш, халаалт	178,938,200.00	241,140,080.00
210303	Цэвэр, бохир ус	549,500.00	65,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	16,642,969.00	17,353,553.80
210401	Бичиг хэрэг	2,772,170.00	627,200.00
210402	Тээвэр, шатахуун	3,061,715.00	2,010,678.80
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	10,809,084.00	14,715,675.00
2105	Нормативт зардал	33,087,390.00	39,154,570.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	269,180.00	00.00
210502	Хоол, хүнс	32,818,210.00	39,154,570.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,883,500.00	4,516,900.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,696,500.00	1,615,900.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	187,000.00	2,901,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	93,000,820.03	99,051,697.43
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	8,119,000.00	7,282,500.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	105,000.00	00.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	84,776,820.03	91,769,197.43

213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	55,147,119.84	30,988,259.19
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	55,086,709.00	30,983,570.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	26,578,409.00	25,107,570.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	28,508,300.00	00.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	00.00	5,876,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	60,410.84	4,689.19
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	19,483,806.97	24,010,162.07
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	19,219.49	00.00
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	19,219.49	00.00
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	-19,219.49	00.00
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	19,464,587.48	24,010,162.07

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	924,940,162.00	1,068,180,548.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1,696,500.00	1,766,548.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	1,696,500.00	1,766,548.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	1,696,500.00	1,766,548.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,696,500.00	1,615,900.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	00.00	150,648.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	923,243,662.00	1,066,414,000.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	669,509,800.00	841,103,800.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	669,509,800.00	841,103,800.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	31,058,300.00	00.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	31,058,300.00	00.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	222,675,562.00	225,310,200.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	222,675,562.00	225,310,200.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	899,800,437.07	1,025,079,824.50
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	899,800,437.07	1,025,079,824.50
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	845,026,176.23	994,111,495.31
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	515,818,043.91	601,153,440.19
210101	Үндсэн цалин	345,710,949.28	408,256,338.95
210102	Нэмэгдэл	146,923,586.18	164,300,588.64
210104	Урамшуулал	23,183,508.45	28,596,512.60
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	64,032,322.32	76,083,705.51
210201	Тэтгэврийн даатгал	44,000,079.69	52,535,244.43
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,154,738.96	6,066,971.89
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,117,071.03	4,804,857.12
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,789,143.31	1,152,321.16
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	8,971,289.33	11,524,310.91
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	187,004,400.00	224,326,310.81
210301	Гэрэл, цахилгаан	7,516,700.00	13,263,760.81
210302	Түлш, халаалт	178,938,200.00	210,997,550.00
210303	Цэвэр, бохир ус	549,500.00	65,000.00
2105	Нормативт зардал	31,485,990.00	41,896,900.00

210502	Хоол, хүнс	31,485,990.00	41,896,900.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	990,090.00	979,200.00
210604	Урсгал засвар	990,090.00	979,200.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	6,455,800.00	6,135,900.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,696,500.00	1,615,900.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	4,759,300.00	4,520,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	39,239,530.00	43,536,038.80
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	32,105,300.00	36,756,688.80
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	7,134,230.00	6,779,350.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	54,774,260.84	30,968,329.19
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	54,713,850.00	30,963,640.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	26,205,550.00	25,087,640.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	28,508,300.00	00.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	00.00	5,876,000.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	60,410.84	4,689.19
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	25,139,724.93	43,100,723.50
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	25,139,724.93	43,100,723.50
9	Мөнгө, түүнтэй адилгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	00.00	25,139,724.93
10	Мөнгө, түүнтэй адилгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	25,139,724.93	68,240,448.43

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	314,999,800.00	281,813,938.61	-201,828,452.34	394,985,286.27
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	277,450.95	277,450.95
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	314,999,800.00	281,813,938.61	-201,551,001.39	395,262,737.22
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	00.00	-277,450.95	00.00	-277,450.95
C07	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	146,627,369.64	146,627,369.64
C08	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	323,416,392.00	412,666,864.34	925,389,981.50	1,661,473,237.84
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	57,550.50	57,550.50
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	323,416,392.00	412,666,864.34	925,447,532.00	1,661,530,788.34
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	00.00	-57,550.50	00.00	-57,550.50
D08	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	24,010,162.07	24,010,162.07
D09	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	323,416,392.00	412,609,313.84	949,457,694.07	1,685,483,399.91

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

	Үзүүлэлт	Тайлант оны	Зөрүү	хувь
--	----------	-------------	-------	------

Эдийн засгийн ангилал		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл		
2	I. НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,125,694,000.00	1,025,079,824.50	100,614,175.50	91.06
21	УРСГАЛ ЗАРДЛЫН ДҮН	1,125,694,000.00	1,025,079,824.50	100,614,175.50	91.06
210	Бараа, үйлчилгээний зардал	1,087,207,700.00	994,111,495.31	93,096,204.69	91.44
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	652,559,700.00	601,153,440.19	51,406,259.81	92.12
210101	Үндсэн цалин	448,399,500.00	408,256,338.95	40,143,161.05	91.05
210102	Нэмэгдэл	174,311,300.00	164,300,588.64	10,010,711.36	94.26
210104	Урамшуулал	29,848,900.00	28,596,512.60	1,252,387.40	95.80
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	81,570,000.00	76,083,705.51	5,486,294.49	93.27
210201	Тэтгэврийн даатгал	55,467,600.00	52,535,244.43	2,932,355.57	94.71
210202	Тэтгэмжийн даатгал	6,525,500.00	6,066,971.89	458,528.11	92.97
210203	ҮОМШӨ ний даатгал	5,220,500.00	4,804,857.12	415,642.88	92.04
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,305,100.00	1,152,321.16	152,778.84	88.29
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	13,051,300.00	11,524,310.91	1,526,989.09	88.30
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	256,656,600.00	224,326,310.81	32,330,289.19	87.40
210301	Гэрэл цахилгаан	14,490,200.00	13,263,760.81	1,226,439.19	91.54
210302	Түлш, халаалт	241,566,400.00	210,997,550.00	30,568,850.00	87.35
210303	Цэвэр, бохир үс	600,000.00	65,000.00	535,000.00	10.83
2105	Нормативт зардал	45,391,900.00	41,896,900.00	3,495,000.00	92.30
210502	Хоол, хүнс	45,391,900.00	41,896,900.00	3,495,000.00	92.30
2106	Эд хогшил худалдан авах	1,000,000.00	979,200.00	20,800.00	97.92
210604	Урсгал засвар	1,000,000.00	979,200.00	20,800.00	97.92
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр	6,216,500.00	6,135,900.00	80,600.00	98.70
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,696,500.00	1,615,900.00	80,600.00	95.25
210806	Мэдээллийн технологийн зардал	4,520,000.00	4,520,000.00	-	100.00
2201	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	43,813,000.00	43,536,038.80	276,961.20	99.37
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	37,033,000.00	36,756,688.80	276,311.20	99.25
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	6,780,000.00	6,779,350.00	650.00	99.99
	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	38,486,300.00	30,968,329.19	7,517,970.81	80.47
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	38,486,300.00	30,963,640.00	7,522,660.00	80.45

213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, дэмжлэг	32,610,300.00	25,087,640.00	7,522,660.00	76.93
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж урамшуулал	5,876,000.00	5,876,000.00		100.00
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	-	4,689.19	(4,689.19)	-
261090	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	4,689.19	(4,689.19)	-
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,100,607,600.00	1,068,180,548.00	32,427,052.00	97.05
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	841,103,800.00	841,103,800.00	-	100.00
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	841,103,800.00	841,103,800.00	-	100.00
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	257,656,600.00	225,310,200.00	32,346,400.00	87.45
132001	Орон нутгийн төсвөөс	257,656,600.00	225,310,200.00	32,346,400.00	87.45
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	1,847,200.00	1,766,548.00	80,652.00	95.63
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,696,500.00	1,615,900.00	80,600.00	95.25
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	150,700.00	150,648.00	52.00	99.97
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	25,139,724.93	(25,139,724.93)	-
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	68,240,448.43	(68,240,448.43)	-
62	АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	36	37		
620001	Удирдах ажилтан	1	1	-	
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	20	20	-	
620003	Үйлчлэх ажилтан	15	16		

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 33,689.5 мянган төгрөгийн зөрчил илэрснээс, 30,412.5 мянган төгрөгийн 2 албан шаардлага, 3,277.0 мянган төгрөгийн 1 зөвлөмж хүргүүлээ.

Commented [Am1]: Доор 3 албан шаардлага байна.

5.2 Албан шаардлага

5.2.1 Мөнгөн хөрөнгийн түүврээр үйл ажиллагааны зарцуулалт гаргах, бараа түүхий эд, материал худалдан авахдаа анхан шатны цахим баримт 3,277.0 мянган төгрөгөөр дутуу бүртгэсэн байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.7-д "Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно", Сангийн сайдын 2017 оны 347 тоот тушаалаар батлагдсан "Өмчийн бүх хэлбэрийн аж ахуйн нэгж, байгууллагад нийтлэг хэрэглэгдэх анхан шатны бүртгэлийн маягыг нөхөх заавар"-ын 6.5-д Төлбөрийн баримт "Төлбөрийн баримт нь бараа, ажил, үйлчилгээний төлбөр, тооцоо хийгдсэнийг нотлох анхан шатны цаасан болон цахим баримт юм. Төлбөрийн баримтад борлуулагч, худалдан авагчийг таних тэмдэг, татвар төлөгчийн дугаар, төлбөр тооцоо хийгдсэн он, сар, өдөр, бараа, ажил, үйлчилгээний нэр, код, тоо хэмжээ, үнэ, татварын дүнг тусгана. Төлбөрийн баримтыг цахим гарын үсэг эсхүл тусгай нууцлалын QR кодоор баталгаажуулах бөгөөд Монгол Улсын Стандарт MNS 6529:2015 "Татварын нэгдсэн системд ашиглах төлбөрийн баримтын ерөнхий шаардлага"-д заасан загварын дагуу бүртгэлийн машинаар хоёр хувь үйлдэнэ." гэсэн заалтуудыг хэрэгжүүлж ажиллах гэсэнтэй нийцээгүй байна.

Commented [Am2]: Дээр зөвлөмж гэсэн байна, дахин нягтлах

Commented [Am3R2]: Мөнгөн дүнгүүдээ нягтлах, зөрүүтэй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: МУЕА-ын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох” журмын 4.2.1.1-д “нягтлан бодох бүртгэлийг холбогдох стандарт, хууль тогтоомжийн дагуу зохих ёсоор хөтөлж, баталгаажуулаагүй”; 4.2.1.11-д “Хууль тогтоомж, гэрээ, хэлцэл зөрчсөн алдаа, зөрчлийг таслан зогсоож, давтан гаргуулахгүй байх үр нөлөөтэй гэж үзсэн бусад нөхцөл байдал” гэж заасныг үндэслэн өмнөх аудитаар өгсөн зөвлөмжийг хэрэгжүүлэн ажиллаж, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх албан шаардлага хүргүүлэв.

5.2.2 Тайлант онд халаалтын төлбөр 30,412.5 мянган төгрөг төлөөгүй байгаа нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.5-д “дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах” гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: МУЕА-ын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох” журмын 4.2.1.8-д “байгуулсан гэрээ, хэлцэл, холбогдох дүрэм, журмыг баримтлаагүй”, 4.2.1.11-д “Хууль тогтоомж, гэрээ, хэлцэл зөрчсөн алдаа, зөрчлийг таслан зогсоож, давтан гаргуулахгүй байх үр нөлөөтэй гэж үзсэн бусад нөхцөл байдал” гэж заасныг үндэслэн өмнөх аудитаар өгсөн зөвлөмжийг хэрэгжүүлэн ажиллаж, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх албан шаардлага хүргүүлэв.

5.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Хөрөнгийн данстай холбоотой

Илрүүлэлт: Үндсэн хөрөнгийн ангиллыг үнэн зөв бүртгэж тайлагнаагүй, элэгдлийн хугацааг бодитой тодорхойлж бүртгэлд тусгаагүй, санхүүгийн тайлангийн үзүүлэлтүүдийг зөв ангилж, тодруулан тайлагнаагүй байгаа нь санхүүгийн тайлангийн дуусгавар болсон өдөр хөрөнгө /авлага/, өр төлбөр тухайн аж ахуйн нэгж, байгууллагад бодитой оршин байх гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Commented [Am4]: Зөрчсөн хууль, журам, стандартын заалт, батламж мэдэгдлээ тодорхой зөв загвараар бичих

Өгсөн зөвлөмж: Хөрөнгийн ангиллыг үнэн зөв бүртгэж, тайлагнах зөвлөмж хүргүүлэв.

2. Бичиг хэрэг хөтлөлтийн талаар

Илрүүлэлт: Тус байгууллага нь бичиг хэрэг хөтлөлт, дээд газраас ирсэн бичиг, албан тоотууд, тушаал шийдвэрүүд нь баримт бичиг бүртгэл, хүлээн авах, явуулах журам, архивд шилжүүлэх ажил нь зохион байгуулалтгүй баримт бичгийг боловсруулах, ангилал, баталгаажуулах, хэрэг болгон бүрдүүлэх, ач холбогдлыг нь үнэлэн тогтоогоогүй байгаа нь албан хэрэг хөтлөлтийн стандарттай нийцээгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: MNS5140-2:2021 Албан хөрөнгө хөтлөлтийн стандартыг мөрдөн ажиллах

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2024 оны 6 дугаар сарын 10 -ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс										
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн	
Байгууллагын хөрөнгө үлдэх өртөггүй анхны өртгөө нөхсөн.	1	144,456.1					1	144,456.1					

Харилцагч байгууллагад өр төлбөр үүссэн байгааг баталгаажуулаагүй	1	30,412.5			1	30,412.5					
Бараа материал худалдан авах анхан шатны баримт дутуу бүртгэгдсэн.	1	3,277.0			1	3,277.0					
Үндсэн хөрөнгийн ангиллыг үнэн зөв бүртгэж тайлагнаагүй, элэгдэх хугацааг бодитой тооцоогүй	1						1				
Бичиг хэрэг хөтлөлт зохион байгуулалт, эмх цэгцгүй	1						1				
Дүн	3	178,145.6			1	33,689.5	3	144,456.1			

Тав. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан		Аудит хийгээгүй	7	8				
A	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ	1	1				1		
	НИЙТ	1	1				1		